

maalet om disse Stiftellers og Midlers retslige Forhold faae nærmere Vægtighed til at krydse hinanden. Jeg vil derfor anbefale disse Forslag og opfordre til, at vi ingenlunde lade os skræmme af, at de ville møde en stærk og meget indtrængende Modstand, baade fra Regjeringens og fra flere ærede Medlemmers Side her i Salen; thi dette ligger i Sagens Natur, og der kan ikke ventes Andet, naar Spørgsmaal af den Art reises.

Justitsministeren: Forslagene Nr. 11 og 12 i Vædringsforslaget under Nr. 25 have jo saa ofte været til Forhandling her i Salen, at man ikke i Reglen er berettiget til at vente, at der skulde fremkomme nye Argumenter. Det forekommer mig imidlertid, at jeg i dette Dieblit fra det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) hørte to Argumenter, der idetmindste for mig ere nye. Det ene Argument gik ud paa, at disse Stiftellers Midler tilhøre Staten, og det var beviist derved, at Regjeringen havde tilladt sig at gjøre Forandringer i Fundatserne, hvilket efter hans Mening ikke lod sig gjøre ved Fundatser for Stiftelser af privatretslig Natur. Det ærede Medlem spørger i fuldstændig Bidsfarelse i saa Henseende. Det skeer jævnlig ved Regjeringens Foranstaltning, og Regjeringen anseer sig efter den gjældende Ret for bemyndiget til at udvirke Forandringer i Fundatser for Stiftelser af reent privatretslig Natur. Betingelserne for slige Forandrings Indtræden skal jeg ikke her indlade mig paa. Jeg skal eksempelvis kun nævne, at der jævnlig kan skee Forandringer f. Ex. i fundatsmæssige Bestemmelser for Fideicommisser, Stiftelser, hvis Substant det ærede Medlem dog ikke vil mene tilhører Staten. Det andet Argument, hvortil jeg sigtede, var dette, at de Vædringsforslag, der her er Spørgsmaal om, dog ikke vare saa betænkelige, da de ikke gik ud paa at bestemme en forandret Anvendelse af disse Midler. Dette vilde imidlertid ikke være det Allerbetænkeligste; thi det, der her foreslaaes, er langt mere betænkeligt. Disse Forslag gaae nemlig ud paa at flytte Eiendomsretten, idet de erklære, at Eiendomsretten over disse Midler ligger hos Staten, hvilket

benægtes af Regjeringen. Det er et saa stort og vigtigt Spørgsmaal, at det ikke gaaer an, saalænge det paa nogen Maade er tvivlsomt, at afgjøre det ved 2den Behandling af Finantsloven.

Ordføreren: Det kan kun være med Tilfredsstillelse, at jeg hørte den høitærede Minister udtale sig om de to Punkter, som vare henstillede til hans Overveielse. Selv med Hensyn til det ene Punkt, det om Tienden, hørte vi jo dog, at han allerede er inde paa en Overveielse, og jeg er overbevist om, at flere af de Betæneligheder, han har, ville ved fortsat Overveielse falde bort. Navnlig naar man betænker, at det er en frivillig Afløsning, der er Tale om, er jeg overbevist om, at den ene Betænelighed, han havde for, at visse Eiendomme skulde — om jeg saa maa sige — blive for værdifulde, at de Prioriteter, der staae i dem, skulde blive tagne bort og gjøre dem mindre tilgængelige for Kjøbere, at den vil falde bort overfor den Betragtning, at det jo kun er, naar Folk selv ønske det, vi ville Afløsning. Dernæst sigter den høitærede Minister til, at Jord og Korn skulde have en fastere Værdi, men ogsaa dette er, jeg er overbevist om, ogsaa denne anden Betænelighed — det er jo en Betragtning, som let frembyder sig, men som ogsaa ved nærmere Betragtning vistnok vil svinde. Der er bestemte Perioder, i hvilke Pengenes Værdi ganske vist især have forandret sig; men naar man seer paa Forholdene i det Støre, de meget udstrakte Erfaringer, viser der sig den samme Foranderlighed, de samme Svingninger i Jordens og Kornets Gjennemsnitspris, og det Samme er Tilfældet, naar man undersøger de Aarsager, der paa begge Sider kunne tænkes at tilveiebringe saadanne Fluctuationer. Men, som sagt, den hele imødekommende Maade, hvorpaa den høitærede Minister udtalte sig, kan jeg kun paagfjonne. Det Spørgsmaal, der foreligger til Afstemning, skal jeg naturligvis efter Alt, hvad der her er talt derom, ikke indlade mig vidtloftig paa. Hvad angaaer de omtalte to store Stiftelser, da kan jeg idetmindste idag ikke paa nogen Maade fælde den Høiesteretsdom, at de skulle høre Statskassen